

Z jednání VV ČSSP

Výkonný výbor ČSSP se sešel ke svému pravidelnému podzimnímu zasedání dne 22. 4. 2009. Po zahájení byl schválen zápis č. 34 z minulého schůze dne 25. 11. 2008 a bylo zkontrolováno plnění usnesení. V další části jednání se výbor zabýval plněním záměru činnosti společnosti v r. 2008 a jejím hospodaření. Zpráva Dozorčí rady ČSSP konstatovala, že plánovaná činnost byla v celém rozsahu splněna a schválila činnost České a Slovenské společnosti pro fotoniku i výsledky jejího hospodaření bez výhrad. Následovalo projednání návrhu záměru činnosti a rozpočtu pro r. 2009, kde se uvažuje jen jedna akce – konference Optické komunikace 09. Pro r. 2010 se předběžně navrhuje uspořádání vnitrostátní konference k jubileu 20. výročí vzniku společnosti. V závěru jednání byl VV ČSSP informován o současném stavu v EOS.

Informace z EOS

Letošní rok 2009 zahájila Evropská optická společnost s novým předsedou Hans-Peterem **Herzigem** (EPFL Lausanne, Švýcarsko). Významným krokem je růst členské základny v dalších zemích, které ještě nebyly součástí EOS. Podařilo se konstituovat nové národní společnosti na Ukrajině a v Lotyšsku, další v Řecku a Portugalsku jsou ve stadiu příprav a v Rakousku je plánována.

Výkonný výbor EOS postupně projednává záležitosti spojené s rozvojem společnosti, s růstem členské základny, s organizací vědeckých akcí a výstav, se spoluprací s Evropskou komisí při organizaci 7. RP a také přípravu aktivit na další období a spoluprací s dalšími organizacemi – ICO, EPS. Velký podíl má EOS i v Evropské technologické základně Photonics 21, organizované Evropskou komisí a německým svazem inženýrů. Prestiž společnosti roste i tím, že vytvořila instituci Fellow EOS a udílí každoročně ceny EOS.

Nedílnou součástí činnosti je i editování vědeckého časopisu Journal of EOS: Rapid Publications, který se dostal do svého 3. ročníku. Potěšitelné je, že v prvních dvou ročnících se objevily i příspěvky našich členů z ČR i Slovenska.

Letošní výroční schůze EOS se bude konat 28. září při příležitosti konferencí EOS Topical meetings Lasery a Optické mikrosystémy na ostrově Capri v Itálii.

Třetí symposium SPIE „Optics and Optoelectronics“

Ve dnech 20.-23. dubna 2009 se v Kongresovém centru Praha uskutečnilo třetí symposium SPIE Europe s názvem „Optics and Optoelectronics“. Účast, i přes některé absence v důsledku krize, byla vyšší než před 2 lety, což svědčí jednak o skvělé práci organizátorů a významu akce a také o aktuálnosti 10 zvolených konferencí a dvou workshopů.

Na organizaci a na jeho programovém obsahu i chodu se značnou mírou podíleli i členové České sekce SPIE, České a slovenské společnosti pro fotoniku, Fyzikálního ústavu České akademie věd a dalších organizací.

V krátkém úvodním slově Prof. Pavel Tománek (zastupující zde nejen Českou sekci SPIE, ale i ČSSP a Národní

komitét ICO) přivítal i jménem dalších generálních předsedů symposia Prof. Alana Michetta z Londýnské King's College, Prof. Bahaa Saleha z Univerzity Orlando (USA), spoluautora slavné do češtiny přeložené publikace *Základy fotoniky* a čestného předsedu Prof. Jana Peřinu z olomoucké univerzity, účastníky konference a zdůraznil poslušnost tohoto středoevropského symposia SPIE, které se pro velký úspěch minulého, konaného v r. 2007, již podruhé pořádá v Praze. Význam celé akce podtrhla i účast čelných představitelů SPIE, jejíž letošní předsedkyně Prof. Maria Yzuel z Barcelonské autonomní univerzity symposium svým projevem zahájila.

Dopolední jednání bylo věnováno plenárním přednáškám k aktuálním tématům. V první přednášce Dr. John Magan, šéf sekce Fotonika Evropské komise, seznámil plénum s „Evropským pohledem“ na rozvoj optiky, optoelektroniky a fotoniky v rámci EU, s různými možnostmi, které nabízí 7. RP Evropské komise pro financování projektů v rámci 4. a 5. výzvy.

Poté Prof. Ole Keller z Institutu fyziky a nanotechnologií Aalberské univerzity v Dánsku ve svém příspěvku „Fotonová fyzika – cesta od vlnové mechaniky ke kvantové elektronice“ nastínil historický a mírně filozofický pohled zahrnující rozvoj studia zabývajícího se prostorovou lokalizací fotonů, emisí vlnových klubek jednotlivých elektronů z atomů, koncepty optiky blízkého pole, tunelováním fotonů a dalšími aktuálními problémy.

Prof. Rodolfo Bonifacio z Milánské univerzity přednesl příspěvek své spolupráce s kolegy z Univerzity Strathclyde, UK „Kvantové lasery s volnými elektrony“. Popsal základní fyzikální přístupy k novému makroskopickému koherenčnímu ději vedoucímu k realizaci těchto mikroskopů. Ukázal stav rozpracování a dosažitelnou účinnost laserů a nastínil výhledy rozvoje a aplikací.

Vzhledem k významu propojení výzkumu s praxí, což je také jeden z významných aspektů, o kterém hovořil v svém evropském pohledu John Magan, byla poslední plenární přednáškou prezentace „Meopta-optika, s.r.o.: Výrobce High-Tech produktů“, kterou přednesl Gerry Rausnitz, generální ředitel firmy. Představil Meoptu jako firmu s vysokým podílem nejmodernějších technologií i vlastním výzkumem v různých oblastech optiky, mechaniky a optoelektroniky. Tato činnost zasahuje do mnoha oborů od sportovní a vojenské optiky po lékařství, mikrobiologii či polovodiče. Ve své plenární přednášce vyzdvihl G. Rausnitz také spolupráci s výzkumnými týmy univerzit (např. UP Olomouc a VUT Brno) i Akademie věd (spojená laboratoř FZÚ a UP Olomouc, či ÚPT AV ČR, Brno, v.v.i.).

Symposium se stalo vhodnou kombinací početně navštívených konferencí (s počtem příspěvků 50-100) i setkáním vysoce specializovaných odborníků (s počty příspěvků méně než 20): (1) Metamaterials IV (2) Nonlinear Optics and Applications (3) Photon Counting Applications (4) Quantum Optics and Quantum Information Transfer and Processing (5) Optical Sensors (6) Photonic

Crystal Fibres (7) Holography: Advances in Classical Holography and Modern Trends (8) Harnessing Relativistic Plasma Waves as Novel Radiation Sources from Terahertz to X-rays and Beyond (9) EUV and X-ray Optics: Synergy between Laboratory and Space (10) Damage to VUV, EUV, and X-ray Optics

Workshopy:

- Emerging European Laser Facilities: Beyond Petawatt
- CESLAB: Challenges in Optics and Optoelectronics

Vlastní jednání v 10 samostatných tematických konferencích a dvou workshopech začalo postupně od pondělního odpoledne. Ve všech konferencích se podařilo získat skvělé řečníky, takže odborná úroveň byla dle hodnocení předsedajících jednotlivých konferencí velmi vysoká. Některé ze zvaných přednášek mohly být přijaty jako plenární. Potěšitelný byl i významný podíl studentů na prezentacích. Bohužel díky několika paralelním konferencím bylo obtížné přebíhat od jednoho zajímavého vystoupení k druhému v jiné konferenci. Ale to je vždy problém paralelních jednání.

Ale nejen vědou živ je vědec. Proto byla součástí symposia pondělní recepce na uvítanou, která proběhla v krásné kulise v prostorách premonstrátského pivovaru Strahovského kláštera. K výraznému úspěchu večera přispělo nejen místní pivo, ale i skvělé počasí. Mnohá neformální jednání účastníků byla zahájena právě tam, protože jinak bylo jednání jednotlivých konferencí velmi pracovní.

Podobný lehce uvolněný charakter měla i posterová sekce v úterý večer, na níž byly prezentovány výsledky všech 10 konferencí. Účastníci si tak mohli zjistit, co zajímavého se dělá v příbuzných i vzdálených oblastech optiky a optoelektroniky. Tento večer přispěl k ještě větší synergii mezi účastníky.

Poprvé v Praze konala Studentská sekce SPIE v úterý oběd studentů s experty, kterého se zúčastnilo přibližně 30 studentů z různých zemí a desítka expertů. Studenti prezentovali svou dosavadní kariéru i obor práce a nastínili své vyhlídky pro budoucí práci. Tato akce byla určitě plodná pro obě strany.

Na závěr několik čísel, která dokreslují úspěšnost akce. Za 4 dny symposia, které sestávalo z 10 konferencí, odezněly 4 plenární přednášky na výše uvedená témata. V konferencích potom 85 zvaných přednášek, 237 sdělení a bylo prezentováno 88 posterů. Z původně přihlášených 459 vědců (z toho českých a slovenských 51) se nakonec dostavilo 407. Tento počet zvýšili účastníci dvou velmi dobře navštívených workshopů, z nichž druhý se zabýval otázkou přípravy projektu AV ČR CESLAB.

Na odborné výstavě se podílelo 15 vystavovatelů včetně Meopty-optika, s.r.o. Na výborné organizaci kongresu se již tradičně podílely pracovnice SPIE Europe Karin Burger a Alexandra (Alex) Pulchart. V zákulisí se jednalo o místě budoucího symposia v dubnu 2011, pravděpodobně se akce vrátí do Polska. Dle závěrečného hodnocení účastníků byli téměř všichni nadšeni jak odbornou úrovní celého symposia i jednotlivých konferencí, tak i přátelským přijetím a organizací. Tradičně k tomu přispělo, až na malou výjimku, i skvělé počasí. Proto patří dík předsedům symposia všem, kteří se na této práci aktivně podíleli ať jako autoři, organizátoři, vystavovatelé.

Pavel Tománek

Z konference SPIE: Prof. P. Tománek, Prof. Bahaa Saleh - CREOL University, Orlando, USA –spoluautor knihy Základy fotoniky, Prof. Mario Bertolotti - Univerzita La Sapienza, Řím, Itálie

Optické komunikace 09

Tradiční konference se bude konat 22. a 23. října 2009 v hotelu Olympik v Praze pod heslem **Světlo v přístupu a přístup ke světlu**. Letošní ročník klade důraz zejména na FTTH, celooptické sítě - State of Art, současné i budoucí problémy transportních sítí a na optiku a multimedia. Informace na www.action-m.com.

Členské příspěvky

Podle rozhodnutí valné hromady budou členské příspěvky počínaje rokem 2009 ve výši **300,- Kč**. Členský příspěvek je možné platit v pobočkách ČSOB na účet č. **128 201 856 / 0300** nebo na **nový účet č. 221 748 207 / 300**, který preferujeme. Při každé platbě je nutno jako variabilní symbol uvést kódové číslo člena (PIN) doplněné rokem například 0392009. Od členů společnosti se očekává, že své roční příspěvky zaplatí vždy do konce dubna běžného roku. Do EOS platí společnost za každého člena 8 €, tj. 216 Kč (4.6.2009). Z každého příspěvku společnosti zbude jen 84 Kč, pokud se nepodaří příspěvky do EOS zaplatit z grantu ČSVTS.

Kalendář akcí

- The Light and Lighting Conference: 27-29.05.2009.: Budapest (HUN), <http://www.vilagitas.org>.
- ECAL 2009 - European Conference on the Application of Light, 14th - 19th Jun 2009, Mnichov (GER), www.myeos.org.
- World of Photonics Congress: 14.-19.6.2009, München (GER), www.photonics-congress.com, info@photonics-congress.com.
- 4th EOS Topical Meeting on Advanced Imaging Techniques: 10.-12. 6. 2009: Ernst-Abbe-Zentrum, Jena, (GER), jena@myeos.org, www.myeos.org/jena.
- Optical Metrology: 14.-18. 6. 2009, Munich, (GER); E-mail: info@spieeurope.org, www.spie.org/x1656.xml.
- IMEKO XIX World Congress: 6.-11. 9. 2009: Lisbon, (POR), www.imeko2009.it.pt, imeko2009@lx.it.pt.

* * *

Informační bulletin "FOTONIKA" vydává výkonný výbor ČSSF zdarma pro své členy. Adresa vydavatele: Česká a Slovenská společnost pro fotoniku, Jemenská 581, 160 00 Praha 6.
Tel : 235 353 180.

E-mail: pata@fel.cvut.cz, <http://www.photon-czsk.org>
Čís.47 vyšlo v červnu 2009 MK ČR E11175